

Embedsregnskab 2011

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag	2
1.2. Året der gik	2
1.2.1. Retsafdelingen	2
1.2.2. Skifteafdelingen	2
2. Civile sager	3
2.1. Rettens kompetence	3
2.1.1. Saglig kompetence	3
2.1.2. Stedlig kompetence	3
2.2. Sagstilgang	3
2.3. Afsluttede sager	5
2.4. Verserende sager	6
2.5. Gennemløbstider	8
2.6. Ankesager	8
2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere	10
3. Insolvensskiftesager	12
3.1. Rettens kompetence	12
3.1.1. Saglig kompetence	12
3.1.2. Stedlig kompetence	12
3.2. Sagstilgang	12
3.3. Afsluttede sager	13
3.4. Verserende sager	14
3.5. Gennemløbstider	14
4. Aktiviteter	15
4.1. LEAN i Sø- og Handelsretten	15
4.1.1. Retsafdelingen	15
4.1.2. Skifteafdelingen	15
4.2. Forberedelse af Sø- og Handelsrettens 150-års-jubilæum	15
4.3. Forberedelse af flytning til Amaliegade 35	16
4.4. Gode rammer for læring efter flytning – et udviklingsprojekt	16
5. Personale og organisation	17
5.1. Organisation	17
5.2. Personale	17

1. Indledning

1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag

Sø- og Handelsretten er en specialdomstol for erhvervs- og insolvensrelaterede sager. For så vidt angår de civile sager gælder, at næsten alle de sager, som kan behandles af Sø- og Handelsretten, alternativt kan behandles af en by- eller landsret. Modsat gælder for insolvensskiftesagerne, hvor retten er tillagt kompetencen i mellem en tredjedel og halvdelen af alle insolvenssager i landet.

Sø- og Handelsrettens værdigrundlag er naturligvis baseret på Danmarks Domstoles overordnede værdigrundlag, der er beskrevet i publikationen "Målsætninger for Danmarks Domstole" fra 2007. Som følge af Sø- og Handelsrettens særegne rolle i retssystemet har retten formuleret sine egne visioner, der sammen med domstolenes overordnede visioner danner rammen om rettens arbejde. Sø- og Handelsrettens visioner lyder:

Sø- og Handelsretten er erhvervslivets foretrukne domstol

Sø- og Handelsretten er Danmarks insolvensretlige videnscenter

1.2. Året der gik

1.2.1. Retsafdelingen

Sø- og Handelsrettens civile sager behandles i retsafdelingen. I det forgangne år har retsafdelingen, i tråd med det overordnede kvalitetsarbejde ved domstolene, haft fokus på kvaliteten i rettens afgørelser. Retten har derfor også i 2011 arbejdet aktivt for at sikre adgangen til de rigtige kompetencer i gruppen af sagkyndige dommere, hvorfor gruppen af sagkyndige dommere igen i 2011 er blevet udvidet. Endvidere har retsafdelingen haft en øget fokus på, hvornår sager skal behandles med tre juridiske dommere.

1.2.2. Skifteafdelingen

Sø- og Handelsrettens insolvensskiftesager behandles i skifteafdelingen. I det forgangne år har skifteafdelingen været præget af stor travlhed. Finanskrisen betød også i 2011 et meget højt antal nye sager i skifteafdelingen. Sagstilgangen var på niveau med 2009 og altså lidt under rekordåret 2010, men mange af sagerne fra 2009 og 2010 verserer stadig, så antallet af verserende sager har næppe tidligere været højere.

Det forgangne år var bød også på en nyskabelse i skifteafdelingen, idet reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord med virkning fra den 1. april 2011 blev erstattet af reglerne om rekonstruktion.

2. Civile sager

2.1. Rettens kompetence

2.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence fremgår af retsplejelovens §§ 15, 225, 227 og 254. Rettens civile sager fordeler sig som følge heraf på følgende sagsområder:

- ❖ **Internationale erhvervsager** (sø- og handelssager mv.), jf. retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 1
- ❖ **Principielle erhvervsager, herunder principielle ansættelsessager**, jf. retsplejelovens 227
- ❖ **Immaterielretssager** (varemærke-, design- og patentsager mv.), jf. retsplejelovens § 225, stk. 1, og § 225, stk. 2, nr. 3
- ❖ **Forbrugerombudsmandens markedsføringsager**, jf. retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 2
- ❖ **Konkurrencesager**, jf. retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 4
- ❖ **Forbudssager vedr. EF-design og EF-varemærker**, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1 og 2
- ❖ **Konkurs- og likvidationsproceduresager**, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 4
- ❖ **Andre civile sager** (herunder begrænsningsfonde, subsidære afhøringer, mv.)

2.1.2. Stedlig kompetence

Sø- og Handelsretten har i 2011 – i lighed med i 2010 – haft fokus på, at retten er landsdækkende og har i øget omfang sat retten udenfor København. Retten har blandt andet gennemført hovedforhandlinger i Kolding, Aalborg og Aarhus.

2.2. Sagstilgang

Sø- og Handelsretten modtog i 2011 i alt 380 civile sager. Sagstilgangen i 2011 er på niveau med 2007 og 2008. Det større antal nye sager i 2010 ses primært at stamme fra et meget stort antal insolvensproceduresager. Disse sager er nært forbundet med antallet af konkurssager generelt, og 2010 var da netop også året, hvor antallet af konkurssager toppede, jf. i øvrigt afsnit 3.2.

Det relativt lave antal nye sager i 2009 er sammenfaldende med et usædvanligt lavt antal immaterielretssager. Den mest sandsynlige forklaring herpå må antages at være det af finanskrisen følgende meget lave aktivitetsniveau i erhvervslivet i netop det år.

Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 2.2.a, hvor der også er sammenligningstal for årene efter reformen i 2007. Endvidere er medtaget udvalgte gennemsnitstal for 2003-2006 til brug for sammenligning med tiden før reformen.

Tabel 2.2.a	Gns. før reformen	2007	2008	2009	2010	2011
Internationale erhvervsager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 1						
Handelssager	118	90*	92	108	91	91
Søsager	<u>30,8</u>	<u>37*</u>	<u>37</u>	<u>39</u>	<u>31</u>	<u>31</u>
I alt	148,8	127*	129	147	122	122
Principielle erhvervsager, jf. rpl. 227						
Principielle ansættelsessager		26	17	20	9	7
Principielle handelssager		*	6	6	8	5
Principielle søsager		*	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
I alt		26*	24	26	19	13
Immaterielretssager, jf. rpl. § 225, stk. 1, og stk. 2, nr. 3						
Varemærkesager		**	92	43	102	102
Designsager		**	12	4	12	3
Patentsager		**	29	16	28	11
Andre enerettigheder		**	18	26	9	13
Henviste fra byret		**	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>7</u>	<u>9</u>
I alt	170,3	190	164	101	158	138
Forbrugerombudsmandens markedsføringsager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 2		1	0	2	2	1
Konkurrencesager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 4		10	3	0	5	6
Forbudssager vedr. EF-design og EF-varemærker, jf. rpl. § 15, stk. 2, nr. 1 og 2		5	6	7	5	4
Konkurs- og likvidationsproceduresager, jf. rpl. § 15, stk. 2, nr. 4	32,5	20	28	45	96	56
Andre civile sager (bl.a. begrænsningsfonde, subsidære afhøringer, mv.)		15	28	14	35	38
Samlet antal nye sager	<u>429,5</u>	<u>394</u>	<u>382</u>	<u>344</u>	<u>440</u>	<u>380</u>
Heraf antal nye sager med ankeadgang til Højesteret	396	354	320	278	308	282
* For 2007 findes ikke data til at adskille internationale erhvervsager og principielle, nationale erhvervsager, bortset fra principielle ansættelsessager. Et mindre antal principielle, nationale handels- og søsager må derfor antages at indgå i antallet af internationale sager.						
** For 2007 findes ikke data til at opdele immaterielretssager i de valgte sagstyper, hvorfor alene det samlede antal sager er medtaget.						

2.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2011 i alt 383 civile sager, de 116 af disse efter hovedforhandling var blevet gennemført.

Antallet af hovedforhandlede sager har en nær sammenhæng med antallet af anlagte sager ca. 2 år forud, idet gennemløbstiden for en gennemsnitlig sag er lidt under 2 år¹. Antallet af hovedforhandlede sager i 2011 har derfor været påvirket i nedadgående retning af det relativt lave antal anlagte sager i 2009. At antallet af hovedforhandlede sager i 2011 ikke fuldt ud afspejler det relativt lave antal anlagte sager i 2009 viser, at retten har været i stand til at nedbringe antallet af verserende sager og reducere den gennemsnitlige gennemløbstid².

De afsluttede sager er specificeret i nedenstående tabel 2.3.a, hvor der også er sammenligningstal for årene efter reformen i 2007³. Endvidere er medtaget gennemsnitstal for 2003-2006 til brug for sammenligning med tiden før reformen.

Antallet af afsluttede sager viser naturligvis noget om aktivitetsniveauet i Sø- og Handelsrettens retsafdeling. Imidlertid er ressourceforbruget pr. sag meget forskelligt, idet en række sager strækker sig ud over den typiske varighed af en retsdag, ligesom ressourceforbruger ved sager, hvor retten beklædes af tre juridiske dommere naturligvis er større end ved den klassiske dommerbesætning. Retten har i 2011 haft fortsat fokus på at sikre passende anvendelse af tre juridiske dommere.

Et bedre billede på aktivitetsniveauet fås derfor ved at se på antallet af afviklede retsdage. Dette er opgjort i nedenstående tabel 2.3.b, hvor ekstrabelastningen ved længerevarende sager og sager med tre juridiske dommere er indregnet. I tabellen er der også sammenligningstal for årene fra 2009 og frem.

Tabel 2.3.a	Gns. før reformen	2007	2008	2009	2010	2011
Hovedforhandlede sager						
Forligt/hævet efter hovedforhandling	36	34	44	39	32	30
- I procent	27 %	28 %	35 %	31 %	27 %	26 %
På dømt	97	87	82	88	87	86
- I procent	<u>73 %</u>	<u>72 %</u>	<u>65 %</u>	<u>69 %</u>	<u>73 %</u>	<u>74 %</u>
I alt	133	121	126	127	119	116
Antal sager sluttet uden hovedforhandling	302,8	300	291	261	249	267
- I procent af alle sluttede sager	69 %	71 %	70 %	67 %	68 %	70 %
Samlet antal sluttede sager	<u>435,8</u>	<u>421</u>	<u>417</u>	<u>388</u>	<u>368</u>	<u>383</u>
Heraf antal sluttede sager med ankeadgang til Højesteret	*	350	353	338	283	306

* Forud for 2007 er dette ikke opgjort.

¹ Se i øvrigt afsnit 2.5 om gennemløbstiderne.

² Se i øvrigt afsnit 2.4 om verserende sager og afsnit 2.5 om gennemløbstiderne.

³ Bemærk, at de historiske tal i tabellen afviger en smule fra de tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at retten i 2011 opdagede, at et antal sluttede sager, ikke var blevet registreret korrekt. Dette er nu blevet rettet, hvilket har påvirket antallet af sluttede sager i de foregående år.

Tabel 2.3.b	Sager med 1 juridisk dommer					Sager med 3 juridiske dommere					Samlet antal retsdage
	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	
2009	93	23	8	3	0	*	*	*	*	*	175
2010	83	26	5	3	2	*	*	*	*	*	172
2011	80	25	3	2	0	5	0	1	0	0	171
* Forud for 2011 er dette ikke opgjort. I perioden 1. januar 2007 til 31. december 2012 er dog kun hovedforhandlet én sag med 3 juridiske dommere.											

2.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2011 i alt 503 verserende civile sager. Udviklingen i antallet af verserende sager viser, at sagerne afvikles i det forventelige tempo, jf. også afsnit 2.5 om gennemløbstider. Overordnet set er der således ikke tendens til ophobning af sager.

Sammenholdes antallet af verserende patentsager med det årlige antal modtagne patentsager ses det, at antallet af verserende sager er uventet stort. Dette skyldes, at et større antal patentsager anlagt i 2007 afventer udfaldet af udvalgte prøvesager. Den skete ophobning af disse sager er således ganske tilsløret og hensigtsmæssig.

Endvidere ses det, at antallet af verserende konkurrencesager er stigende. Dette skyldes, at denne sagstype blev tilført retten ved reformen i 2007, hvorfor der ved indgangen til dette år ikke var verserende konkurrencesager. Da konkurrencesagerne er kendetegnet ved en meget lang gennemløbstid, er stigningen i antallet af verserende konkurrencesager forventelig når den sammenholdes med mønsteret i antallet af anlagte konkurrencesager, jf. afsnit 2.2.

I forhold til de internationale erhvervsager og de principielle ansættelsessager skal det fremhæves, at disse sagskategorier også indeholder verserende sager anlagt før reformen. Dermed indgår et antal ikke-principielle, nationale erhvervsager i opgørelsen af verserende internationale erhvervsager, ligesom et antal ikke-principielle ansættelsessager indgår i opgørelsen af verserende principielle ansættelsessager. Dette har primært betydning for opgørelsen af antallet af verserende sager i 2007 og 2008, idet langt de fleste sager anlagt inden reformen er blevet afsluttet inden udgangen af 2008.

De verserende sager er specificeret i nedenstående tabel 2.4.a, hvor der også er sammenligningstal for årene efter reformen i 2007. Endvidere er medtaget gennemsnitstal for 2003-2006 til brug for sammenligning med tiden før reformen.

Tabel 2.4.a	Gns. før reformen	2007	2008	2009	2010	2011
Internationale erhvervsager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 1						
Handelssager		132*	112*	125	139	113
Søsager		<u>59*</u>	<u>56*</u>	<u>42</u>	<u>47</u>	<u>40</u>
I alt		191*	168*	167	186	153
Principielle erhvervsager, jf. rpl. 227						
Principielle ansættelsessager		63	48	31	16	18
Principielle handelssager		*	6*	11	12	11
Principielle søsager		-	<u>1*</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
I alt		63*	55*	43	30	30
Immaterielretssager, jf. rpl. § 225, stk. 1, og stk. 2, nr. 3						
Varemærkesager		**	**	87	93	102
Designsager		**	**	7	10	6
Patentsager		**	**	89	101	95
Andre enerettigheder		**	**	14	14	15
Henviste fra byret		**	**	<u>17</u>	<u>11</u>	<u>13</u>
I alt		253	258	214	229	231
Forbrugerombudsmandens markedsføringsager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 2		1	1	2	4	4
Konkurrencesager, jf. rpl. § 225, stk. 2, nr. 4		9	9	10	13	18
Forbudssager vedr. EF-design og EF-varemærker, jf. rpl. § 15, stk. 2, nr. 1 og 2		6	5	8	3	4
Konkurs- og likvidationsproceduresager, jf. rpl. § 15, stk. 2, nr. 4		39	31	27	54	46
Andre civile sager (bl.a. begrænsningsfonde, subsidære afhøringer, mv.)		26	28	17	29	26
<u>Samlet antal verserende sager</u>	<u>602,8</u>	<u>588</u>	<u>548</u>	<u>476</u>	<u>534</u>	<u>503</u>
* For 2007 findes ikke data til at adskille anlagte internationale erhvervsager og principielle, nationale erhvervsager, bortset fra principielle ansættelsessager. Et mindre antal principielle, nationale handels- og søsager må derfor antages at indgå i antallet af verserende internationale sager i 2007 og 2008.						
** For 2007 og 2008 findes ikke data til at opdele immaterielretssager i de valgte sagstyper, hvorfor alene det samlede antal sager er medtaget.						

2.5. Gennemløbstider

Den gennemsnitlige gennemløbstid⁴ for de civile sager, Sø- og Handelsretten afsluttede i 2011, var på 21,1 måneder for hovedforhandlede sager.⁵

Gennemløbstiden er således igen i 2011 blevet bragt ned. Det er rettens opfattelse, at dette hænger sammen med rettens øgede fokus på effektiv sagsforberedelse. Endvidere har det relativt lave antal sager haft en positiv indvirkning berømmelsestiden.

I nedenstående tabel 2.5.a er der sammenligningstal for årene efter reformen i 2007, ligesom der endvidere er medtaget gennemsnitstal for 2003-2006 til brug for sammenligning med tiden før reformen.⁶

Tabel 2.5.a	Gns. før reformen	2007	2008	2009	2010	2011
Gennemløbstid i måneder for hovedforhandlede sager	25,9	20,8*	24,4*	22,9	21,8	21,1
* De beregnede tal for gennemløbstiderne i 2007 og 2008 er behæftet med meget stor usikkerhed, idet en stor sagstype af tekniske grunde ikke har kunnet medtages i beregningerne. Den reelle gennemløbstid de pågældende år har formentlig været højere end de beregnede tal.						

2.6. Ankesager

I 2011 hovedforhandlede Sø- og Handelsretten 116 civile sager. Af disse blev 41 anket til Højesteret, svarende til 35 %.

Fra en af Sø- og Handelsrettens civile sager ankes til Højesteret, til Højesteret hovedforhandler sagen, går et betydeligt stykke tid. I den periode sker det ofte, at ankesagerne falder bort som følge af, at anken hæves, sagen forliges eller lignende⁷.

I 2011 afgjorde Højesteret 18 sager, hvor Sø- og Handelsretten havde afsagt dom i 1. instans. I 5 af sagerne ændrede Højesteret afgørelsen, svarende til 28 % af sagerne. Antallet af ankesager er imidlertid så lavt, at det er forbundet med meget stor statistisk usikkerhed at se på såvel ankeprocenter som omgørelsesprocenter i enkelte år. Endvidere skal man være opmærksom på, at sagsbehandlingstiden i Højesteret varierer fra sag til sag, hvorfor man ikke kan sammenholde antallet af afgjorte ankesager ikke med antallet af ankede sager i et bestemt år.

Kigger man i stedet på det samlede billede for hele perioden ses det, at gennemsnitligt hver tredje hovedforhandlet sag i Sø- og Handelsretten ender med at medføre en anke til Højesteret. Imidlertid hæves op mod halvdelen af alle

⁴ Tiden fra retten modtager sagen, til sagen er sluttet ved dom eller forlig efter gennemført hovedforhandling. Sager, der hæves inden hovedforhandlingen medregnes ikke i beregningen.

⁵ Det samlede antal af civile sager i Sø- og Handelsretten er af en størrelse, hvor statistik med gennemsnitsberegning af gennemløbstid skal læses med et stort forbehold. Således kan udsving, der på papiret ser store ud, skyldes én enkelt sag med en meget lang sagsbehandlingstid, f.eks. på grund af forelæggelse for EF-domstolen.

⁶ Bemærk, at det historiske tal vedr. 2009 i tabellen afviger en smule fra det tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at retten i 2011 opdagede, at et antal sluttede sager, ikke var blevet registreret korrekt. Dette er nu blevet rettet, hvilket har påvirket den beregnede gennemløbstid for 2009 marginalt.

⁷ Omkring 20-25 % af alle civile ankesager modtaget i Højesteret hæves eller sluttes på anden måde uden hovedforhandling, jf. tabel 4 i Højesterets embedsregnskab for 2010.

ankesager fra SØ- og Handelsretten inden hovedforhandlingen i Højesteret⁸, hvorfor den reelle, gennemsnitlige ankeprocent ligger på omkring 18-20 %. Når denne sammenholdes med, at Højesteret gennemsnitligt stadfæster cirka halvdelen af SØ- og Handelsrettens indbragte sager, fører det til, at under 10 % af de hovedforhandlede sager i SØ- og Handelsretten efterfølgende ændres af Højesteret.

Det er SØ- og Handelsrettens vurdering, at såvel ankefrekvensen som omgørelsesprocenten ligger på et forventeligt niveau. SØ- og Handelsretten behandler således en række sager, hvor anke til Højesteret som følge af sagens store betydning for parterne må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen. Det gør sig særligt gældende for så vidt angår sager de principielle sager, hvor retstilstanden ofte kan være så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i første instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder end i rigets øverste domstol. Dette ændrer naturligvis ikke på, at det altid vil være rettens ambition at reducere parternes ønske om yderligere prøvelse. I den forbindelse arbejder retten til stadighed på at levere den bedst mulige kvalitet, blandt andet gennem fokus på behandling af sager med tre juridiske dommere og/eller fire sagkyndige dommere⁹.

I nedenstående tabel 2.6.a ses antallet af hovedforhandlede sager i SØ- og Handelsretten holdt op imod antallet af hovedforhandlede ankesager i Højesteret, ligesom der sammenligningstal for tidligere år samt gennemsnitsberegninger.

I nedenstående tabel 2.6.b ses udfaldet af hovedforhandlede ankesager fra SØ- og Handelsretten, ligesom der sammenligningstal for tidligere år samt gennemsnitsberegninger.

Tabel 2.6.a	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Gns.
Hovedforhandlede sager	144	136	121	126	127	119	116	127
Antal sager anket til Højesteret	51	38	43	44	37	42	41	42
- I procent af alle hovedforhandlede sager	35 %	28 %	36 %	35 %	29 %	35 %	35 %	33 %
Antal ankesager fra SØ- og Handelsretten hovedforhandlet i Højesteret	24	27	26	24	14	31* (22)	18	23,4* (22,3)
* I 2010 afgjorde Højesteret 10 ankesager fra SØ- og Handelsretten under ét, idet 10 helt identiske sager vedr. medarbejderaktier blev sambehandlet. Betragtes disse i stedet som én sag, fås det i parentes angivne antal sager.								

⁸ Højesterets embedsregnskab for 2010 vedr. bortfaldne ankesager viser ikke forholdet mellem ankesager fra SØ- og Handelsretten og ankesager fra landsretterne. Holdes det gennemsnitlige årlige antal realitetsbehandlede ankesager fra SØ- og Handelsretten op mod antallet af anker ses det, at kun lidt over halvdelen af alle anker fra SØ- og Handelsretten fører til en hovedforhandling i Højesteret.

⁹ Se i øvrigt afsnit 2.7 om sager behandlet med tre juridiske dommere

Tabel 2.6.b	Antal ankesager fra Sø- og Handelsretten hovedforhandlet i Højesteret	Udfald af afgjorte ankesager fra Sø- og Handelsretten			
		Stadfæstelse		Ændring	
2004	23	11	48 %	12	52 %
2005	24	9	38 %	15	62 %
2006	27	19	70 %	8	30 %
2007	26	10	38 %	16	62 %
2008	24	14	58 %	10	42 %
2009	14	8	57 %	6	43 %
2010	31*	9*	29 %*	22*	71 %*
	(22)	(9)	(41 %)	(13)	(59 %)
2011	18	13	72 %	5	28 %
Gennemsnit	23,4*	11,6*	49,7 %*	11,8*	50,3 %*
	(22,3)	(11,6)	(52,2 %)	(10,6)	(47,8 %)

* I 2010 afgjorde Højesteret 10 ankesager fra Sø- og Handelsretten under ét, idet 10 helt identiske sager vedr. medarbejderaktier blev sambehandlet. Betragtes disse i stedet som én sag, fås det i parentes angivne antal sager.

2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere

Sø- og Handelsretten har i 2011 haft fortsat fokus på at sikre passende anvendelse af tre juridiske dommere. For at kunne analysere effekterne heraf, udarbejdes fra 2011 særlig statistik vedrørende sager med tre juridiske dommere.

I 2011 afsluttede retten 7 sager, hvor der var truffet beslutning om behandling med tre juridiske dommere. En af disse blev forliget inden hovedforhandlingen. I de 6 øvrige blev hovedforhandlingen gennemført, og der blev i alle 6 sager afsagt dom. Af de 6 hovedforhandlede sager er 2 blevet anket til Højesteret.

Det er naturligvis et meget spinkelt grundlag at generalisere ud fra, men umiddelbart kan tallene tyde på visse tendenser.

Andelen af sager, der sluttet uden hovedforhandling er markant mindre end for de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. Dette er helt forventeligt, da beslutning om behandling med tre juridiske dommere typisk vil ske på et tidspunkt, hvor det med en stor grad af sikkerhed kan forudsiges, at sagen ikke vil blive sluttet uden hovedforhandling.

Andelen af sager, der forliges eller hæves efter gennemført hovedforhandling er markant mindre end for de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. På baggrund af kriterierne for at træffe beslutning om behandling med tre juridiske dommere, er det næppe videre overraskende, at parterne i sager behandlet med tre juridiske dommere typisk vil være tilbøjelige til at ønske dom i større grad end generelt.

Ankefrekvensen er umiddelbart på niveau med ankefrekvensen generelt. Intentionen med at beslutte behandling med tre juridiske dommere, og eventuelt udvide fra to til fire sagkyndige dommere, er naturligvis at sikre en så kvalificeret afgørelse som overhovedet muligt i første instans. Imidlertid vil sager, hvor der træffes beslutning om behandling med tre juridiske dommere, typisk være sager, hvor anke til Højesteret må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen, idet der ofte vil være tale om sager med meget stor betydning for parterne. Endvidere vil det ofte være sager, hvor retstilstanden er så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i første instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder end i rigets øverste domstol. Det er derfor meget svært at forudsige, hvordan ankefrekvensen vil vise sig at være på længere sigt.

Tabel 2.7.a	2011
Hovedforhandlede sager	
Forligt/hævet efter hovedforhandling	0
- 1 procent	0 %
På dømt	6
- 1 procent	<u>100 %</u>
I alt	6
Antal sager sluttet uden hovedforhandling	1
- 1 procent af alle sluttede sager	14 %
<u>Samlet antal sluttede sager</u>	7
Heraf antal sluttede sager med ankeadgang til Højesteret	7
Antal sager anket til Højesteret	2
- 1 procent af alle hovedforhandlede sager	33 %
Antal verserende sager	
Ved årets start	19
Ved årets afslutning	26

3. Insolvensskiftesager

3.1. Rettens kompetence

3.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence fremgår af konkurslovens § 4 og af selskabslovens § 225. Rettens insolvensskiftesager fordeler sig som følge heraf på følgende sagsområder:

- ❖ Konkursager
- ❖ Rekonstruktionssager
- ❖ Gældssaneringsager
- ❖ Tvangsopløsningsager

Den 1. april 2011 blev de hidtidige regler om betalingsstandsning og tvangsakkord afløst af reglerne om rekonstruktion.

3.1.2. Stedlig kompetence

Sø- og Handelsrettens stedlige kompetence fremgår af retsplejelovens § 15, stk. 4. Det følger heraf, at retten behandler insolvensskiftesager i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Antallet af insolvensskiftesager i Sø- og Handelsrettens områder udgør mellem halvdelen og en tredjedel af alle insolvensskiftesager i landet.

3.2. Sagstilgang

Sø- og Handelsretten modtog i 2011 i alt 5.882 skiftesager. Der er tale om et lille fald i forhold til de to seneste år, hvor retten begge år modtog næsten 7.000 sager. For så vidt angår konkursager og tvangsopløsningsager er der stadig tale om omkring dobbelt så mange modtagne sager som i årene 2003-2006.

I forhold til de 60 modtagne rekonstruktionssager er det værd at bemærke, at disse er modtaget i løbet af kun 9 måneder, idet reglerne om rekonstruktion først trådte i kraft den 1. april 2012.

Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 3.2.a, hvor der også er sammenligningstal for 2007-2010¹⁰. Endvidere er medtaget udvalgte gennemsnitstal for 2003-2006.

---

¹⁰ Bemærk, at de historiske tal vedr. samlet antal modtagne sager i 2007-2010 i tabellen afviger en smule fra de tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at konkurs- og likvidationsproceduresager tidligere har været medregnet. Idet disse medregnes som civile sager, jf. afsnit 2.2, medregnes de ikke længere her.

Tabel 3.2.a	Gns. 2003-06	2007	2008	2009	2010	2011
Konkursbegæringer						
Heraf afsagte konkursdekreter	875	1.093	1.529	2.002	2.533	1.991
Heraf afvist eller tilbagekaldt mv.	<u>437,5</u>	<u>366</u>	<u>728</u>	<u>931</u>	<u>923</u>	<u>787</u>
I alt	1.312,5	1.459	2.257	2.933	3.456	2.778
Rekonstruktionsbehandling (fra 1. april 2011)						60
Betalingsstandsning (indtil 1. april 2011)	96,8	61	146	307	117	14
Tvangsakkord (indtil 1. april 2011)	15,8	5	8	12	14	5
Tvangsopløsning af selskaber	1.194,3	1.293	1.615	2.671	2.563	2.283
Gældssaneringsansøgninger						
Heraf indledte gældssaneringsager						238
Heraf nægtet indledt eller tilbagekaldt mv.						<u>461</u>
I alt	786	732	696	732	762	699
Andre sager (bl.a. genoptagelse af akkord, subsidiære afhøringer, mv.)	*	40	33	43	32	43
<u>Samlet antal nye sager</u>	3.405*	<u>3.580</u>	<u>4.762</u>	<u>6.688</u>	<u>6.957</u>	<u>5.882</u>
* I 2003-2006 blev antallet af andre sager ikke opgjort, og disse indgår heller ikke i periodens gennemsnitlige samlede antal sager.						

3.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2011 i alt 5.779 skiftesager. Det høje antal afsluttede sager afspejler, ligesom i 2010, et stort antal sager om tvangsopløsning af selskaber, samt at mange konkursager fra starten af finanskrisen begynder af blive afsluttet af kuratorerne.

De afsluttede sager er specificeret i nedenstående tabel 3.3.a, hvor der også er sammenligningstal for 2007-2010¹¹. Endvidere er medtaget udvalgte gennemsnitstal for 2003-2006.

¹¹ Bemærk, at de historiske tal vedr. samlet antal afsluttede sager i 2007-2010 i tabellen afviger en smule fra de tal, der har været offentliggjort i tidligere års embedsregnskaber. Dette skyldes, at konkurs- og likvidationsproceduresager tidligere har været medregnet. Idet disse medregnes som civile sager, jf. afsnit 2.2, medregnes de ikke længere her.

Tabel 3.3.a	2007	2008	2009	2010	2011
Konkursbegæringer			1.073	1.772	2.743
Heraf sluttet pga. manglende midler (KL § 143)			796	1376	1.748
Rekonstruktionsbehandling (fra 1. marts 2011)					15
Betalingsstandsning (indtil 1. marts 2011)			176	156	40
Tvangsakkord (indtil 1. marts 2011)			10	15	7
Tvangsopløsning af selskaber			1.886	2.936	2.240
Gældssaneringsansøgninger			557	759	691
Heraf gældssaneringer taget til følge			43	106	142
Andre sager (bl.a. genoptagelse af akkord, subsidiære afhøringer, mv.)			31	44	43
Samlet antal sluttede sager	3.599	3.581	3.733	5.682	5.779

3.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2011 i alt 4.097 verserende konkurssager. Det store antal verserende sager skal ses i lyset af den tid, det tager for kurator at gennemføre bobehandlingen, kombineret med det store antal nye sager i 2008-2010, jf. afsnit 3.2.

De verserende konkurssager fremgår af nedenstående tabel 3.4.a, hvor der også er sammenligningstal for 2007-2010.

Tabel 3.4.a	2007	2008	2009	2010	2011
Konkurssager	1.969	2.257	3.166	3.927	4.097

3.5. Gennemløbstider

Sø- og Handelsrettens sagsbehandlingssystem giver ikke mulighed for at beregne gennemløbstider for skifteafdelingen.

4. Aktiviteter

Sø- og Handelsrettens aktivitetsniveau på øvrige områder har i 2011 særligt været præget af forberedelserne til to større begivenheder i 2012, rettens 150-års-jubilæum og rettens flytning til og samling i nye lokaler. Ud over forberedelsen af den fysiske flytning har retten forberedt et projekt med fokus på, at to arbejdskulturer fra rettens to adresse skulle samles til én fælles kultur i forbindelse med flytningen. Året 2011 var dog også i høj grad præget af skybruddet, der ramte København den 2. juli 2011.

4.1. LEAN i Sø- og Handelsretten

4.1.1. Retsafdelingen

Sø- og Handelsretten gik i 2011 i gang med at forberede et LEAN-projekt i retsafdelingen. Projektet gennemføres i 2012 i samarbejdet med Danmarks Domstoles bedste-praksis-konsulenter. Formålet er at optimere arbejdsgangene for så vidt angår behandlingen af de civile sager.

4.1.2. Skifteafdelingen

Sø- og Handelsrettens skifteafdeling arbejdede i 2011 med LEAN i samarbejde med Danmarks Domstoles bedste-praksis-konsulenter. LEAN-projektet i skifteafdelingen fortsætter ind i 2012. Projektet har fokus på at optimere arbejdsgange, ligesom også arbejdet med afdelingens visdomsbog er en central del af projektet.

4.2. Forberedelse af Sø- og Handelsrettens 150-års-jubilæum

Forberedelserne til det planlagte jubilæum i starten af 2012 blev gennemført i 2011. Jubilæet blev planlagt i nært samarbejde med foreningen af sagkyndige dommere. Jubilæet blev fejret ved, at retten var vært ved en reception på Børsen med deltagelse af Hendes Majestæt Dronning Margrethe og Hans Kongelige Højhed Prins Henrik. Endvidere var foreningen af sagkyndige dommere vært ved en efterfølgende gallamiddag. Forberedelsen af jubilæet krævede således særligt i 2011 en stor indsats fra talrige ansatte ved retten.

4.3. Forberedelse af flytning til Amaliegade 35

Sø- og Handelsretten havde en ambition om, at flytningen skulle gennemføres med så få og små gener for brugerne som muligt og med en ambition om, at flytningen ikke skulle skabe sagsbunker. Dette krævede, at flytningen var forberedt ned i mindste detalje. Arbejdet betød, at mange ansatte brugte store dele af deres tid på opgaver knyttet til forberedelsen af flytningen. Særligt administrationens medarbejdere brugte meget tid på forberedelsen, men også rettens øvrige personale deltog aktivt i planlægningen.

4.4. Gode rammer for læring efter flytning – et udviklingsprojekt

Sø- og Handelsretten forberedte ultimo 2011 et længerevarende projekt med henblik på at sætte fokus på blandt andet samarbejdet på kryds af afdelingerne, forskellige læringsmiljøer, faglig opkvalificering af de ansatte og styrkelse af Sø- og Handelsretten som én samlet arbejdsplads ved samlingen til én adresse. I forbindelse med projektet søgte og modtog retten i 2011 midler fra Statens Kompetencefond, FUSA, til gennemførelse af projektet i 2012. Allerede i 2011 afsatte retten arbejdskraft til udformning af ansøgning til fonden og tilrettelæggelse af det kommende projekt, således at projektet blev sikret den bedst mulige start.

5. Personale og organisation

5.1. Organisation

Sø- og Handelsretten er organiseret i tre afdelinger:

- Retsafdelingen
- Skifteafdelingen
- Administrations- og serviceafdelingen

Rettens organisationsdiagram kan ses på nedenstående link:

<http://www.domstol.dk/soehandelsretten/omsoeoghandelsretten/virksomhed/Pages/default.aspx>

5.2. Personale

Sø- og Handelsretten havde i 2011 omkring 40 fastansatte medarbejdere samt et varierende antal timelønnede (primært jurastuderende) og medarbejdere i beskæftigelsesordninger.

Årsværksforbruget af jurister i skifteretten var i 2011 godt 1 lavere end i 2010. Denne reduktion var ikke tilsigtet, men opstod alene som følge af en stor udskiftning i dommerfuldmægtiggruppen, som medførte en del vakancer i skifteretten. Den store udskiftning skete som følge af, at en meget stor del af dommerfuldmægtiggruppen afsluttede den sædvanlige turnus i retten inden for ca. 6 måneder og derfor naturligt søgte nye udfordringer, både i og uden for domstolene.

I gruppen af kontorfunktionærer var der kun meget begrænset udskiftning. Den eneste ændring i 2011 var således, at retten valgte at overføre en ledig stilling fra rettens servicegruppe til skifteafdelingen. Dermed blev bosekretariatet opnormeret fra 8 til 9 faste medarbejdere. Reduktionen i servicegruppen skete som led i forberedelserne til rettens flytning til én samlet bygning.

I 2011 afsluttede rettens to elever deres kontoruddannelse med speciale i offentlig administration. Som følge af den økonomiske situation har retten ikke genbesat de to elevstillinger.

Rettens årsværksforbrug fordelt på afdelinger og personalegrupper fremgår af nedenstående tabel 5.2.a, hvor der også er sammenligningstal for 2008-2010.

Tabel 5.2.a	2008	2009	2010	2011
Civile sager				
Årsværksforbrug, juridisk personale	7,47	7,46	7,15	7,48
Årsværksforbrug, kontorfunktionærer	5,60	4,70	4,45	4,16
Årsværksforbrug, elever	1,00	1,15	0,33	0,70
Årsværksforbrug, øvrige personalegrupper	0,00	0,00	0,09	0,76
Årsværksforbrug, beskæftigelsesordninger	0,60	<u>0,37</u>	<u>0,34</u>	<u>0,19</u>
I alt	14,66	13,68	12,36	13,32
- I procent af samlet årsværksforbrug	37,0 %	31,6 %	29,2 %	31,3 %
Skiftesager				
Årsværksforbrug, juridisk personale	7,15	9,35	10,14	9,04
Årsværksforbrug, kontorfunktionærer	7,21	7,8	8,91	9,08
Årsværksforbrug, elever	1,00	1,33	0,32	0,67
Årsværksforbrug, øvrige personalegrupper	0,04	0,51	1,10	1,18
Årsværksforbrug, beskæftigelsesordninger	0,00	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,81</u>
I alt	15,39	18,99	20,47	20,78
- I procent af samlet årsværksforbrug	38,8 %	43,9 %	48,5 %	48,9 %
Ledelse og administration				
Årsværksforbrug, juridisk personale	2,21*	0,45*	0,44	0,76
Årsværksforbrug, kontorfunktionærer	4,55	5,95	5,82	5,00
Årsværksforbrug, elever	0,00	0,00	0,00	0,00
Årsværksforbrug, øvrige personalegrupper	1,00*	2,87*	2,51	1,98
Årsværksforbrug, beskæftigelsesordninger	<u>0,36</u>	<u>0,79</u>	<u>0,50</u>	<u>0,56</u>
I alt	8,12	10,06	9,27	8,30
- I procent af samlet årsværksforbrug	20,5 %	23,3 %	22,0 %	19,5 %
Hjælpefunktioner	1,46	0,28	0,10	0,10
- I procent af samlet årsværksforbrug	3,7 %	0,6 %	0,2 %	0,2 %
<u>Retuens samlede årsværksforbrug</u>	<u>39,65</u>	<u>43,23</u>	<u>42,24</u>	<u>42,50</u>
* Bemærk, at de historiske tal vedr. årsværksforbrug til ledelses og administration i 2008-2009 er overført 1,00 årsværk fra juridisk personale til øvrigt personale i forhold til de tal, der har været offentliggjort i de pågældende års embedsregnskaber. Dermed fremgår administrationschefens årsværksforbrug alle årene under "øvrige personalegrupper".				